

Posudek diplomové práce

studentky Denisy Havlíkové na téma Ústavní stížnost jako prostředek ochrany základních lidských práv

Předložená diplomová práce se nekoncentruje pouze na ústavní stížnost dle čl. 87/1 d) Ústavy, ale zasazuje problematiku ústavních stížností do širšího kontextu základních lidských práv a jejich ochrany.

Po formální stránce práce naplňuje požadavky na tento typ práce kladené, když zaujímá 75 stran vlastního textu, dále Resumé a Seznam použitých pramenů. Autorka vycházela z přiměřené škály odborných zdrojů různého charakteru, mezi nimiž jsou monografie, odborné články, judikatura především Ústavního soudu ČR, právní předpisy i internetové zdroje. Na používané prameny je v průběhu práce řádně odkazováno, zastoupeny jsou přímé i nepřímé citace.

Po stránce koncepční a obsahové je práce rozdělena kromě úvodu a Závěru do 6 obsahových kapitol, které jsou dále systematicky strukturovány. Autorka pojala téma v širším úhlu pohledu, když úvodní kapitoly věnuje historii základních lidských práv a jejich různé klasifikaci. Dále se zabývá různými právními prostředky ochrany základních lidských práv a možná až nad rámec tématu podrobněji i Veřejným ochráncem práv. Naopak mezinárodní smlouvy o lidských právech jakožto jedno z referenčních hledisek kontroly ústavnosti v rámci rozhodování o ústavních stížnostech a procesně navazující nadnárodní ochranu základních lidských práv, poskytovanou zejména rozhodovací činností Evropského soudu pro lidská práva, zmiňuje pouze okrajově. Proto jsou tímto směrem koncipovány otázky k diskuzi u obhajoby práce.

Třetí kapitola je obecně zaměřena na Ústavní soud a jeho charakteristiku a institucionální vymezení. K vlastnímu tématu ústavní stížnosti se tak autorka dostává až v kapitole čtvrté (s. 36) práce. Největší pozornost je věnována ústavní stížnosti fyzických a právnických osob podle ustanovení čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy, ale autorka neopomíjí ani tzv. „komunální“ ústavní stížnost a ústavní stížnost politické strany, přičemž komparativním způsobem vymezuje základní odlišnosti těchto typů od obecné ústavní stížnosti.

Pátá kapitola detailně analyzuje řízení o ústavní stížnosti fyzické a právnické osoby, zejména se zabývá podmínkami podání ústavní stížnosti se zvláštním zaměřením na problematiku dovolání, přičemž reflektuje aktuální právní úpravu. Pozornost dále věnuje i účastníkům řízení a různým způsobům rozhodnutí Ústavního soudu.

Šestá kapitola se specifickým způsobem soustředí na stále aktuální a ne zcela jednoznačně vyřešenou otázku závaznosti rozhodnutí Ústavního soudu, v tomto případě autorka v souladu se zněním tématu zužuje problematiku pouze na otázku rozhodnutí Ústavního soudu o ústavní stížnosti. Rozlišuje přitom rozdílný pohled na závaznost usnesení a závaznost nálezů Ústavního soudu, přičemž precedenční závaznost dovozuje u nálezů, pokud jde o usnesení, přichází v úvahu závaznost pouze u tzv. „kvazimeritorních“ usnesení, tudy u těch, ve kterých Ústavní soud odmítá ústavní stížnost z důvodu zjevné neopodstatněnosti. Otázka, která zůstává nevyřešena, je otázka překážky věci rozhodnuté (rei iudicatae) právě u těchto usnesení a i zde by mohla autorka svůj názor v rámci obhajoby práce vyjádřit. Další okruhy otázek se vztahují k problematice rozsahu závaznosti, tedy, která část z rozhodnutí závaznosti nabývá, u čehož autorka poukazuje na názorovou pluralitu. Skutečně ale může být „pro všechny orgány a osoby“ závazné (ve smyslu právní normy) něco, co není publikováno ve Sbírce zákonů a je to dostupné pouze prostřednictvím internetu? Tato problematika je velice komplikovaná a jednoznačné teoretické vyřešení neexistuje. Nicméně nabízí široké pole působnosti pro diskuzi v rámci obhajoby práce.

Lze shrnout, že předložená diplomová práce je dílem přemýšlivé autorky, která zvolené téma zpracovává komplexním způsobem, postihuje všechny zásadní aspekty zkoumané problematiky, přičemž konfrontuje různé názory a svoje závěry podkládá relevantními argumenty. Zpracování tématu je čtivé, systematické a logicky strukturované.

Je proto možné uzavřít, že posuzovaná diplomová práce je originálním přínosným dílem, jež naplňuje jak formální, tak materiální požadavky a proto **doporučuji** práci k obhajobě s hodnocením v případě úspěšné obhajoby stupněm výborně.

Otázky:

- 1) Vysvětlete pojem kasační a precedenční účinky rozhodnutí o ústavní stížnosti.
- 2) Jaká je souvislost mezi ústavní stížností a obnovou řízení před Ústavním soudem?
- 3) Lze v ústavní stížnosti (s úspěchem) argumentovat ustanovením nějaké mezinárodní smlouvy, které dle názoru stěžovatele nebylo dodrženo?

Dle ověření systémem pro odhalování plagiátů THESES.CZ vykazuje práce 6 % shodu, nejedná se však o plagiátorství.

JUDr. Jana Odehnalová, Ph.D.